

ac fugam capeffente Venetia Paulinus patriarcha metu exanimatus, vt sibi, ecclesiæ-
 que suæ confuleret, Aquileiam reliquit, atque omni ecclesiæ thesauro arrepto in insu-
 lam Gradi, vt ab hostium aditu liberam, se recepit. Reliquorum etiã multi alias item
 insulas petiuerunt, Venetiæ in æstuario sitas, sicuti prioribus annis Gotthus, Hunnisque
 Radagaso, & Athila ducibus irrupentibus fieri cœptum erat. Alboinus primo aduen-
 tu Aquileiam recepit, inde reliquis circumiectis oppidis ad deditionem adductis, de-
 mum Forum Iulium ipsius prouinciæ caput, accessit, oppidum olim à Iulio Cæsare
 constitutum, cum citeriorem Galliam proconsule administrans ibi iuris dicundi caus-
 sa forum haberet. eoque haud magno item certamine capto haud longius eo anno si-
 10 bi progrediendum existimauit. Dum autem ibi per hiemem fuit, cum partam regio-
 nem constituit, tum de futuro bello varia secum consilia volutauit. Regio in formu-
 lam Ducatus redacta. & Gisulfus nepos eius Dux institutus, ac familiæ Longobardo-
 rum, quas ille depoposcit, concessæ. Hinc Ducatus Foroiuliensis nomen inclaruit. At-
 que hic primus fuit, qui perpetuam in Italia ditionem, Dux institutus, adeptus sit. An-
 nus tanta calamitate Italiæ funestissimus, ceteroqui insigni rerum, quas terra fert, om-
 nium vbertate fuit lætissimus. Postero, Alboinus inchoatam auide victoriam persecu- 5 6 9.
 tus Opitergio, ceterisque Taruisium vsque omiſſis oppidis recto populabundus itine-
 re ipsum Taruisium ire perrexit. eò aduentans Felicem episcopum obuium habuit, ei-
 que oranti, ac sibi, & rebus suis incolumitatem suppliciter imploranti haud grauate li-
 20 bertatem, atque omnes ecclesiæ suæ facultates indulſit. & Taruisium progressus præſi-
 dio deiecto oppidum suæ ditionis, ac iuris effecit. Patauio inde, Montefilicis, Mantua,
 & Cremona, quòd aut remotiora, aut maiore præſidio defenſa difficiliorem, ac diutur-
 norem ostendebant oppugnationem, ne quid summæ celeritatem victoriæ moraretur,
 prateritis, Vicetiam, Veronam, Tridentum, & alia Venetiæ oppida ordine aggres-
 sus, atque omnium haud magno negotio est potitus. Neque enim Longinus tantum
 contrahere copiarum potuerat, vt aut aperto campo occurrere, aut idoneis præſidiis sin-
 gulas vrbes tutari aduersus tantam multitudinem posset. nec Iustinus subsidij, quod cõ-
 fter, aliquid è Græcia ſummittebat. In omnibus autem receptis oppidis Duces, & va-
 lida præſidia Longobardorum imposita. Quingentesimo septuagesimo inde anno, Al- 5 7 0.
 30 boinus Abduam amnem traiecit, atque infesto exercitu Liguriæ fines iniuit. Sub eius
 incurſum, vt in Venetia, ſic in Liguria tanta incolarum conſternatio, ac fuga facta est,
 vt plerique deſertis vrbibus ad paludes, & lacus, quò adiri à Longobardis, niſi nauigijs
 comparatis, non poterat, ſe referrent. Erant tum vaſtæ inter Cremonam, Laudemque
 paludes ab Olio, Serio, & Abdua amnibus facile anguſto tum aluco exundantibus edi-
 tæ, eadẽque multis, ſed incultis inſulis interſinctæ. harum quæ magnitudine cate-
 ras ſuperabat, vicinorum populorum perſugium fuit, cum eò plurimi inſtantis vitandi
 periculi cauſſa, vt in locum tutum ſe cum rebus ſuis, omnibus ab vltiore ripa remotis
 lintribus, rettuliſſent. ex quibus cum aliquot perpetuas ibi ſedes ponere decreuiſſent,
 xvi. Kalend. Septembris, qui dies Diuæ Dei genitricis Aſſumptioni ſacratus eſt, lo-
 40 cum munire cœperunt. eumque à Cremete ſingularis inter ſe auctoritatis viro Cre-
 mæ nomine appellarunt. exſiccatis inde paludibus locus incolis frequentatus, atque o-
 pibus ſenſim adauctus eſt. Erat inſula in Lario lacu, quem nunc Comenſem dicimus,
 nomine Comacina. in hanc quoque, vt in tutum prorsus ab irruptione hoſtium locum,
 alij conſugerunt, atque ingentes pretioſæ veſtis, auri, argenti que theſauros ex vicinis
 vrbibus congeſſerunt. Alboinus autem Brixiam, Bergomum, Laudem, Comum, a-
 liaque Liguriæ vsque ad Alpes oppida eodem armorum impetu cepit. inde exercitum
 ad ipſum demum prouinciæ caput Mediolanum promouit. Vrbis neque firmo præſi-
 dio, neque validis munitionibus erat ſepta. itaque imminente Alboini aduentu Ho-
 noratus archiepiſcopus audita potentis hoſtis feritate perterritus Genuam urbem ad
 50 mare ſitam ſe contulit. atque cum plerique ſubſequuti optimatum ſunt. Alboinus ex-
 exercitu ad mœnia admoto cum urbem ſe, ni dederetur, expugnaturum oſtendiſſet, ci-
 ues extremi excidij terrore percuſſos ad deditionem adegit. Ita Mediolanum Nonis
 Septembris, tertia indiſtione, receptum.